

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Magazine Sociale” împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la constatarea ineficienței actului juridic,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel BC „Moldova-Agroindbank” SA, admisă cererea de apel declarată de SRL „Magazine Sociale”, casată hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2020, SRL ”Magazine Sociale” a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC ”Moldova-Agroindbank” SA cu privire la constatarea ineficienței actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în temeiul contractului nr. 2348153 privind deschiderea și deservirea contului curent din 17 ianuarie 2018 beneficiază de serviciile bancare a contului curent în monedă națională și/sau în valută străină, prestate de BC ”Moldova-Agroindbank” SA.

Reclamanta a declarat că, la 04 februarie 2020, a recepționat notificarea expediată de către BC ”Moldova-Agroindbank” SA nr. S/E prin care BC ”Moldova-Agroindbank” SA a notificat că, va rezoluționa unilateral la 07 februarie 2020 contractul menționat. În viziunea reclamantei scrisoarea nr. S472/E00021 din 04 februarie 2020 este un act juridic ineficient.

În justificarea concluziei enunțate reclamanta a invocat că BC ”Moldova-Agroindbank” SA nu a avut temei pentru declararea rezoluțiunii contractului de cont curent, așa cum nu s-a asigurat că clientul are alte posibilități de efectuare a decontărilor și urma să verifice dacă are deschise alte conturi curente la alte bănci. Scrisoarea de rezoluțiune datează cu 04 februarie 2020 în care se indică termenul de

rezoluțiune începând cu data de 07 februarie 2020 și n-a fost respectat termenul imperativ statuat la art. 45 alin.(4) al Legii nr. 114 din 18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, care prevede că în cazul în care se convine în contractul-cadru, prestatorul de servicii de plată poate rezoluționa unilateral un contract cadru încheiat pe o durată nedeterminată prin transmiterea unui preaviz, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil ori în alt mod convenit de părți cu cel puțin 2 luni înainte.

Mai mult, trimiterile Băncii la prevederile art. 5 alin.(3) din Legea nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului sunt neîntemeiate și abuzive, așa cum Banca deține toate documentele necesare pentru identificarea clientului SRL "Magazine Sociale", urma să identifice beneficiarul efectiv, să acorde posibilitatea prezentării actelor relevante în acest sens iar consecințele prevăzute în norma legală nu trebuie interpretată ca o posibilitate de aplicare abuzivă a măsurilor de precauție și de reziliere arbitrară a contractului.

În instanță SRL "Magazine Sociale" a solicitat constatarea ineficienței scrisorii nr. S472/E00021 din 04.02.2020 emise de BC "Moldova-Agroindbank" SA.

Prin hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Magazine Sociale" împotriva BC "Moldova-Agroindbank" SA cu privire la constatarea ineficienței actului juridic.

A fost constatată ineficiența notificării nr. S472/E0021 din 04 februarie 2020 emisă de BC "Moldova-Agroindbank" SA referitor la termenul de reziliere unilaterală a contractului nr. 2348153 din 17 ianuarie 2018 privind deservirea și deschiderea contului curent pentru persoane juridice încheiat cu SRL "Magazine Sociale". În rest, cererea de chemare în judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel BC „Moldova-Agroindbank” SA, admisă cererea de apel declarată de SRL „Magazine Sociale”, casată hotărârea din 09 martie 2020 a Judecătorei Chișinău (Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă.

Pentru a decide astfel instanțele au reținut că banca nu era în drept să notifice despre rezilierea contractului pe motivul invocării imposibilității identificării beneficiarului efectiv, or aceasta din urmă avea la dispoziție toate actele necesare. Mai mult decât atât, la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe, care să confirme faptul că, banca a informat clientul în cazul de față, SRL „Magazine Sociale”, despre existența unor suspiciuni legate de beneficiarul efectiv precum și a acordat posibilitatea prezentării actelor relevante în acest sens. Totodată, banca nu era în drept să rezoluționeze contractul, având în vedere că, la momentul rezoluțiunii, contul curent deschis în banca era unicul, reclamanta neavând astfel posibilitatea de a efectua plăți prin virament prin alte mijloace.

La 05 noiembrie 2021, BC „Moldova-Agroindbank” SA a contestat cu recurs decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată

și a interpretat în mod eronat legea, precum și aprecierea probelor a fost arbitrară.

La 17 decembrie 2021, SRL „Magazine Sociale” a depus o referință la recursul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 22 iunie 2021, expediată părților la 08 septembrie 2021, iar recursul a fost declarat la 05 noiembrie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de BC „Moldova-Agroindbank” SA, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recuratei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas